

[Minister fru Fanny Jensen.]

dighed, at de søger en institution, medens forældrene er på arbejde, eller fordi moderen ikke er hjemme til at passe dem. Hvis man derfor forhøjer forældrenes bidrag, kan resultatet meget let blive, at forældrene ikke lader børnene besøge institutionerne. Man må nemlig være klar over, at man ikke her i samme grad som ved vuggestuerne og børnehaverne kan regne med, at forældrene har forståelsen af, at det er nødvendigt, at børnene søger disse institutioner, og man kan derfor risikere, at forældrene synes, at de kan spare udgiften ved at have børnene i fritidshjem. Det ville være en meget beklagelig udvikling, fordi man kan risikere, at børnene, når de skal gå og passe sig selv og ikke har andre steder at opholde sig end på gaden eller i gården, kan komme ud for uheldig påvirkning, og det vil man meget advare imod.

Børnene i fritidshjemmene, det viser erfaringen, kommer fra de økonomisk dårligst stillede hjem og gennemgående også fra hjem, hvor der er dårlige boligforhold, og hvor der overhovedet ikke er nogen plads til at lege. Det ville derfor kunne have en højst uheldig indflydelse på børnenes udvikling, hvis de ikke besøgte disse institutioner. Det viser sig, at mange fjernelses-sager kunne være undgået, hvis børnene ikke havde været under en uheldig påvirkning i deres fritid.

Noget tilsvarende gælder for fritidsklubberne og lignende institutioner for børn over den skolepligtige alder. Også disse institutioner har i særlig grad forebyggende betydning. Navnlig i de senere år er der opstået en række institutioner af denne art under forskellige ydre former, som dog alle har til formål at give de unge lejlighed til og at vænne dem til en sund udnyttelse af deres fritid i stedet for at tilbringe den på gaden, i biografen eller på kaffebarer m. v. Sådanne institutioner fortjener derfor i særlig grad offentlig støtte og har i det lange løb stor betydning for bekæmpelsen af kriminaliteten iblandt vore unge. Da midlerne for disse unge selv og for forældrene som regel er meget stærkt begrænsede, må man også her være forsigtig med at forhøje kontingentet til klubberne for meget.

Udvalget angående forebyggende børneforborg er derfor gået ind for, at man forhøjer driftstilskuddet fra det offentlige til sådanne fritidsinstitutioner til ialt 80 pct., således at man efter princippet for tilskud til de øvrige forebyggende institutioner foreslår, at staten afholder 45 pct. af ud-

gifterne og kommunerne 35 pct. Socialministeren har helt og fuldt givet dette forslag sin tilslutning, idet også han er af den formening, at de penge, samfundet ofrer som tilskud til sådanne institutioner, netop på grund af den forebyggende betydning, de har, i det lange løb vil komme mangedoblet tilbage.

Udgifterne ved den foreslåede forhøjelse af tilskudsprocenten antages — på grundlag af driftsudgifterne i 1948—49 til institutioner af denne art — at ville medføre en merudgift for staten på ca. 150 000 kr. årlig og en omtrent tilsvarende merudgift for kommunerne.

Med hensyn til spørgsmålet om støtte fra det offentlige til oprettelse og forbedring af forebyggende institutioner bygger lovforslaget på de hidtidige regler i forsorgslovens § 129, stk. 5. Det må nemlig anses for nødvendigt, at der fortsat fra det offentlige ydes støtte til disse formål til trods for den rivende udvikling, der er sket, navnlig siden gennemførelsen af 1945-loven. Fra før krigen og indtil nu er antallet af institutioner mere end fordoblet. Alene siden den 1. april 1945, da vi havde 433 anerkendte institutioner, er der blevet oprettet over 200 nye. Men havde vi ikke haft materialeproblemet, og havde de bevillinger, der stod til rådighed til dette formål, ikke været begrænsede, havde antallet af institutioner sikkert været endnu større. Der er forelagt overinspektionen og socialministeriet ca. 60 projekter til nybygningsarbejder, men på grund af de herskende materialevanskeligheder har de endnu ikke kunnet fremmes. Det var imidlertid ønskeligt, om man kunne få gennemført en hel del af dem.

At der fortsat er trang til oprettelse af flere institutioner, er sikkert det høje ting bekendt. Mange institutioner har lange ventelister, og vi hører omtrent daglig om mødre, der ikke har kunnet få deres små børn anbragt. På lang sigt er det naturligvis vanskeligt med sikkerhed at skønne over, hvor mange pladser der er brug for i de forebyggende institutioner, idet dette vil afhænge af mange usikre faktorer. Man kan dog med nogenlunde sandsynlighed beregne den forventede stigning af børn i de pågældende aldersklasser.

Også ændringer i de sociale forhold og i arbejdsvilkårene for de gifte kvinder kan medføre forskydninger af behovet for pladser i de forebyggende institutioner. Man må også være opmærksom på, at der stadig vil opstå et nyt behov som følge af, at der opstår nye bolig- og fabrikskvarterer, og at